

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZPV_484
Předmět:	Základy přírodních věd
Tematický okruh:	Živočichové
Autor, spoluautor:	Mgr. Stanislav Hlavatý
Název DUMu:	Hlísti
Pořadové číslo DUMu:	04
Stručná anotace:	Výuková prezentace doplněná otázkami a obrázky. Prezentace slouží jako textová a obrazová podpora k výuce hlístů.
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch; 63-41-M/01 Obchodně podnikatelská činnost
Metodický pokyn:	Prezentace určená pro frontální výuku. Poslední stránka prezentace s otázkami slouží k zopakování látky na konci hodiny.
Výsledky vzdělávání:	Žák charakterizuje hlísty a uvede zástupce.
Vytvořeno dne:	1.12.2012
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Hlísti

- Říše: Živočichové
 - Podříše: Mnohobuněční
 - Kmen: Hlísti
 - Třída: Hlístice

Charakteristika

- žijí ve vodě, půdě nebo jako parazité rostlin a živočichů
- červovité tělo
- většinou gonochoristé

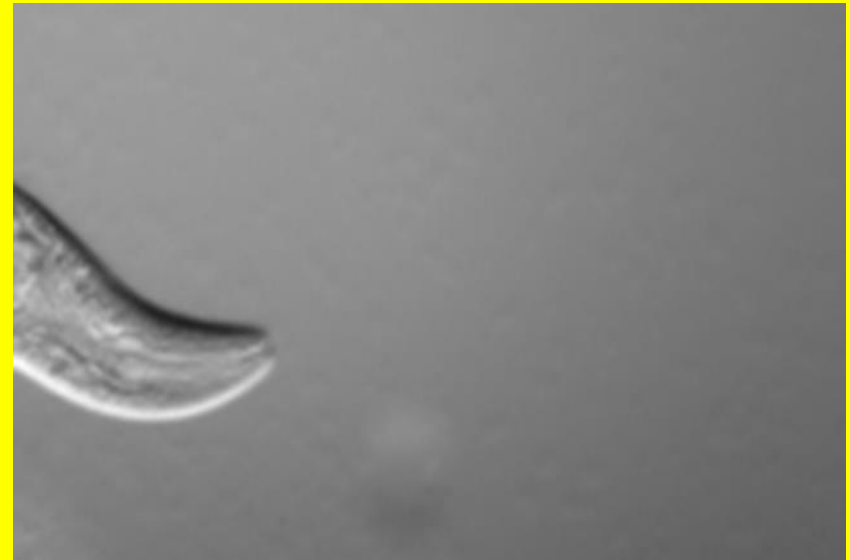
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Meloidogyne_incognita.jpg

Zástupci

Hádátka

- volně žijící hlísti
- součást edafonu (půdní zvířena)
- nepříznivé období mohou přežívat ve stavu anabiózy
- hádátko řepné – parazituje na koříncích bulv řepy a ztěžuje příjem živin a vody z půdy
- hádátko pšeničné – parazituje na listech a klasech pšenice

hádátko obecné

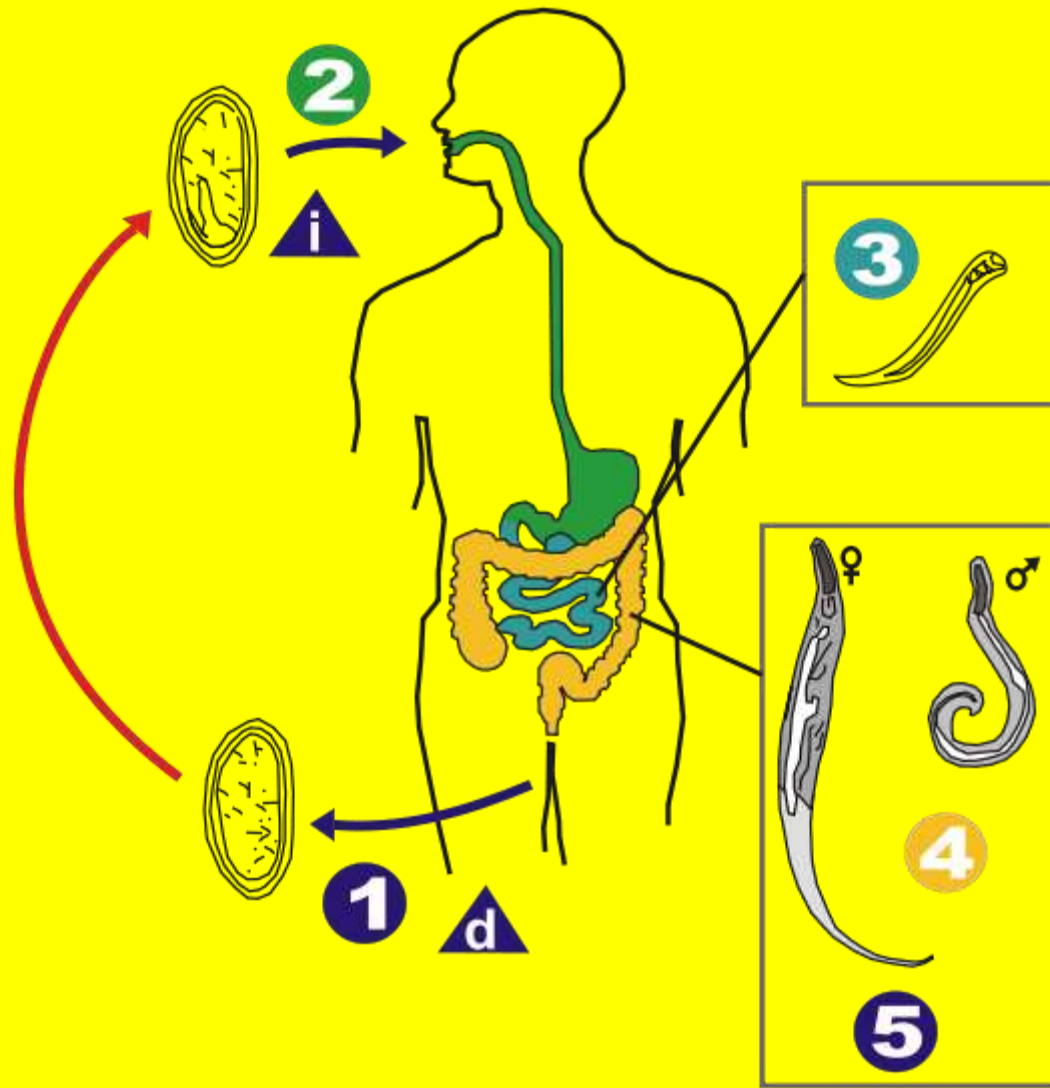
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CrawlingCelegans.gif>

Autor: Bob Goldstein, BY-SA

Zástupci

Roupi

- roup dětský – parazituje ve střevech člověka, zvláště dětí
- člověk se nakazí většinou spolknutím nebo vdechnutím vajíček (jsou mikroskopická a může je obsahovat poletující prach)
- vajíčka způsobují nepříjemné svědění a pálení kolem konečníku, kam je kladou samice
- projevy – únava, svědění, průjem, bolesti břicha
- prevence - hygiena

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enterobius_vermicularis_LifeCycle_B.svg?uselang=cs

Autor: Andre Koehne

1

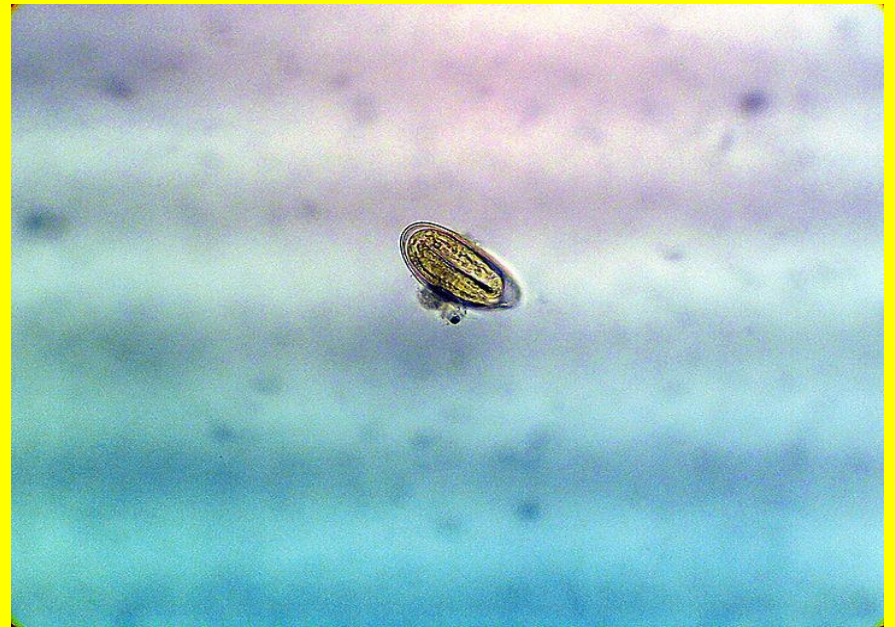

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Threadworm.jpg>

Autor: Erich gasboy

roup dětský

2

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enterobius_vermicularis_Art.jpg?uselang=cs

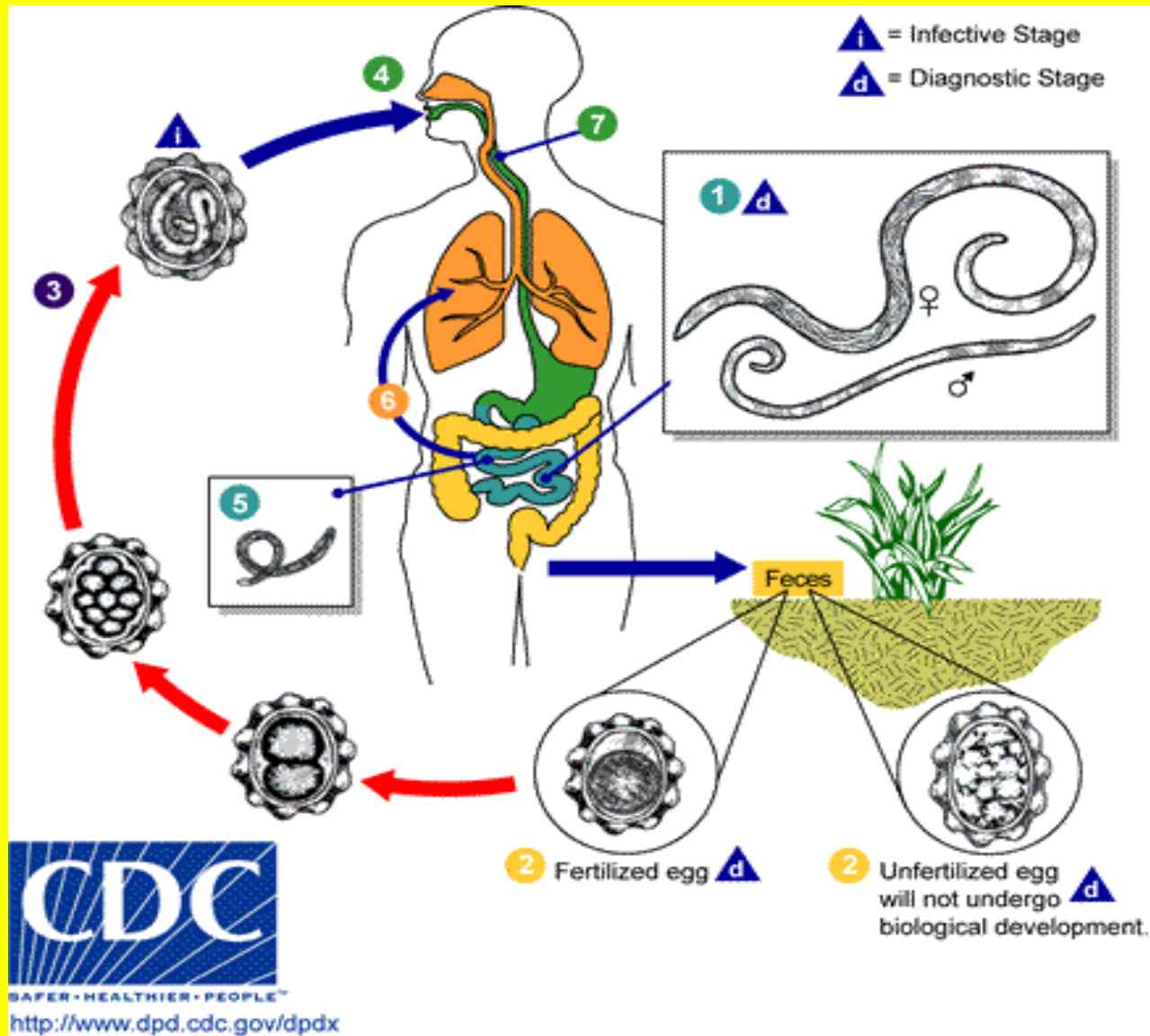
Autor: J3D3, BY-SA

Zástupci

Škrkavky

- škrkavka dětská – parazituje v tenkém střevě člověka
- člověk se nakazí spolknutím vajíček – nedostatečná hygiena, neomytá zelenina
- samička vyprodukuje až 200000 vajíček za den

- vývojový cyklus – vajíčka se ven z těla jedince dostávají výkaly – mimo tělo hostitele se v nich vyvinou larvy, které se pak, většinou vlivem nedostatečné hygieny, dostanou zpět do těla člověka při jídle ústy – přes stěnu žaludku se larvy dostávají do krevního oběhu, kterým putují do jater a přes srdce do plic – z plic se dostávají vykašláním do úst – opětovně polykány a následně se usazují v tenkém střevě, kde dospívají

škrkavka dětská

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ascaris_lumbricoides.jpeg

Zástupci

Vlasovci

- vlasovec mizní – tropický parazit, cizopasí v mízovodech a mízních uzlinách. Způsobuje tzv. sloní nemoc (elefantiázu). Přenašečem jsou komáři.

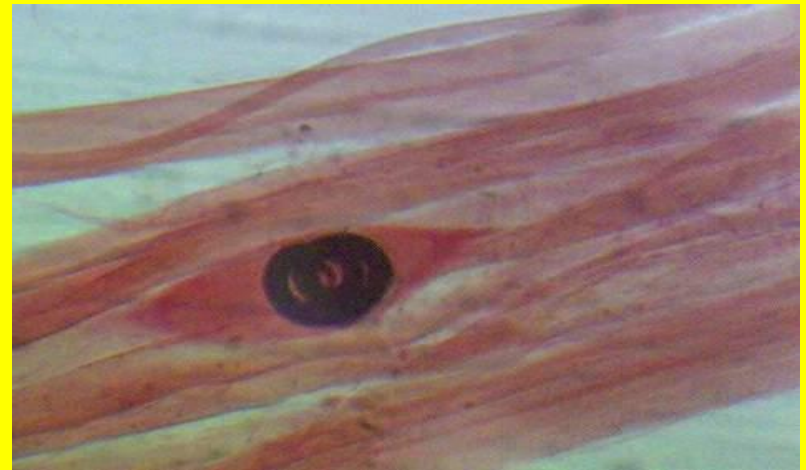

1

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wuchereria_bancrofti_1_DPDx.JPG

Nitkovci

- svalovec stočený – dospělí cizopasí v tenkém střevě, larvy ve svalech, kde se živí svalovými vlákny. Nákaza nedostatečně upraveným masem.

2

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trichinella_spiralis_muscle.jpg

Autor: Microrao

Opakování

- Popiš vývojový cyklus škrkavky.
- Vysvětli pojem edafon.
- Co je to anabióza?
- Jak se může člověk nakazit roupem?
- Uved' zástupce hlístů parazitujících na rostlinách.
- Jaká je prevence před nákazou škrkavkou, roupem?

Použitá literatura:

PAPÁČEK, Miroslav. *Zoologie*. 2. vyd. Praha: Scientia, 1997, 286 s. ISBN 80-718-3082-8.

ROSYPAL, Stanislav. *Nový přehled biologie*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2003, 797 s. ISBN 80-718-3268-5.

Obrázky:

Obrázek na straně 3 [cit. 2012-12-2] je dostupný pod licencí public domain na:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Meloidogyne_incognita.jpg

Obrázek na straně 4 je dostupný pod licencí CC na:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CrawlingCelegans.gif>

Autor: Bob Goldstein, [cit. 2012-12-2], BY-SA

Obrázek na straně 6 je dostupný pod licencí public domain na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enterobius_vermicularis_LifeCycle_B.svg?uselang=cs

Autor: André Koehne, [cit. 2012-12-2]

Obrázek 1 na straně 7 je dostupný pod licencí public domain na:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Threadworm.jpg>

Autor: Erich gasboy, [cit. 2012-12-2]

Obrázek 2 na straně 7 je dostupný pod licencí CC na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enterobius_vermicularis_Art.jpg?uselang=cs

Autor: J3D3, [cit. 2012-12-2], BY-SA

Obrázek na straně 10 [cit. 2012-12-2] je dostupný pod licencí public domain na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ascariasis_LifeCycle_-_CDC_Division_of_Parasitic_Diseases.gif?uselang=cs

Obrázek na straně 11 [cit. 2012-12-2] je dostupný pod licencí public domain na:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ascaris_lumbricoides.jpeg

Obrázek 1 na straně 12 [cit. 2012-12-2] je dostupný pod licencí public domain na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wuchereria_bancrofti_1_DPDX.JPG

Obrázek 2 na straně 12 je dostupný pod licencí public domain na:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trichinella_spiralis_muscle.jpg

Autor: Microrao, [cit. 2012-12-2]